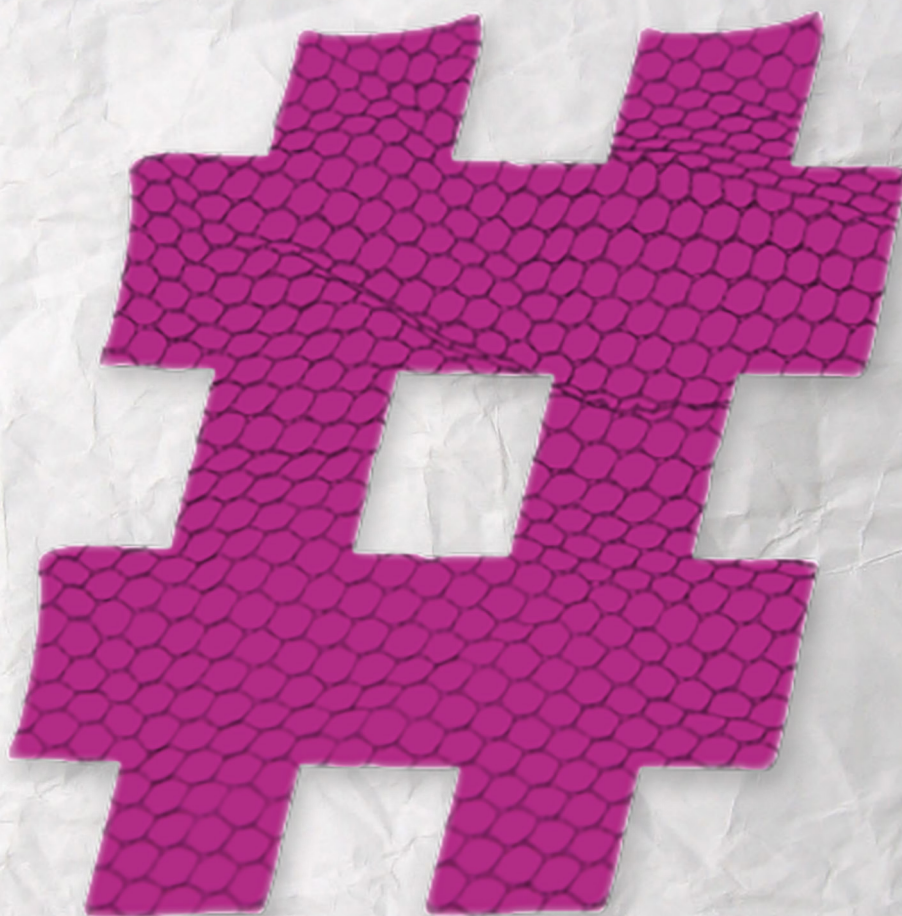

GUIA DIDÀCTICA

MÀSCARES I IDENTITATS VIRTUALS

M'IMPORTA
COL·LECCIÓ DE MATERIALS DIDÀCTICS

GENERALITAT
JOVE IVAJ

#Identitats

Títol

#Identitats

Primera edició

Juny 2017

Edita

Institut Valencià de la Joventut – IVAJ

Desenvolupament didàctic

Culturama

Disseny i maquetació

Culturama

Imatges

Pàgines 10-12, 26 i 27: Gillian Wearing. Cortesia de Maureen Paley, Londres; Tanya Bonakdar, Nova York i Regen Projects, Los Angeles.

“Màscares i identitats virtuals” és una guia didàctica creada a partir del taller didàctic realitzat per Culturama a l'IVAM (Institut Valencià d'Art Modern) sobre l'exposició “Gillian Wearing” (24 de setembre de 2015 - 24 de gener de 2016).

Aquesta guia pot ser descarregada de www.ivaj.es/mimporta, i utilitzar-se per a la realització d'activitats didàctiques sense ànim de lucre, sempre que se'n cite la procedència.

ÍNDEX

4 Proposta didàctica

4 Introducció

4 Destinataris

4 Necessitats

5 Espai

6 Objectius generals

6 Objectius pedagògics

6 Metodologia

7 Temporalització

---

8 Imatges de les dinàmiques

---

12 Taller didàctic

12 Dinàmica 1. Joc de missatges

14 Dinàmica 2. A la manera de...

18 Dinàmica 3. Violències subjectives

20 Dinàmica 4. T'emboliques?

22 Posada en comú i debat

---

24 Material per a imprimir

25 n.1 Joc de missatges

28 n.2 A la manera de...

35 n.3 Violències subjectives

38 n.4 T'emboliques?

40 Per saber-ne més

PROPOSTA DIDÀCTICA

Introducció

Màscares i identitats virtuals és una guia didàctica dirigida a joves que tracta qüestions al voltant de la identitat des del punt de vista de les relacions socials i virtuals.

L'activitat està basada en dinàmiques de grup en les quals s'utilitzen conceptes i imatges pròpies de l'art contemporani com a eina per a generar una reflexió sobre les diferents formes de comunicació en el nostre context quotidià. En la proposta es treballen especialment qüestions relatives a la imatge, els rols i estereotips de gènere, la seua influència en els mitjans de comunicació de massa i les seues conseqüències.

L'objectiu de *Màscares i identitats virtuals* és augmentar la conscienciació i la sensibilització sobre les relacions desiguals entre homes i dones, i oferir recursos davant de la violència entre iguals a l'escola.

Destinataris

Joves a partir de 15 anys.

Grups de 20-25 persones.

Necessitats

- Imprimir: fitxes didàctiques, materials vinculats a cada dinàmica, enquestes, fulla de recursos.
- 3 fundes/bosses de plàstic de grandària A4.
- Projector i ordinador per a mostrar la presentació*.
- *Tablet/IPAD*, ordinador o suports similars amb els quals poder visualitzar imatges i vídeos en grup.
- 1 càmera fotogràfica o telèfon mòbil amb càmera fotogràfica.
- Paravent, tela o paret*.
- 1 tisores.
- 1 rotllo de cinta adhesiva.
- 1 full en blanc.

Paraules clau:

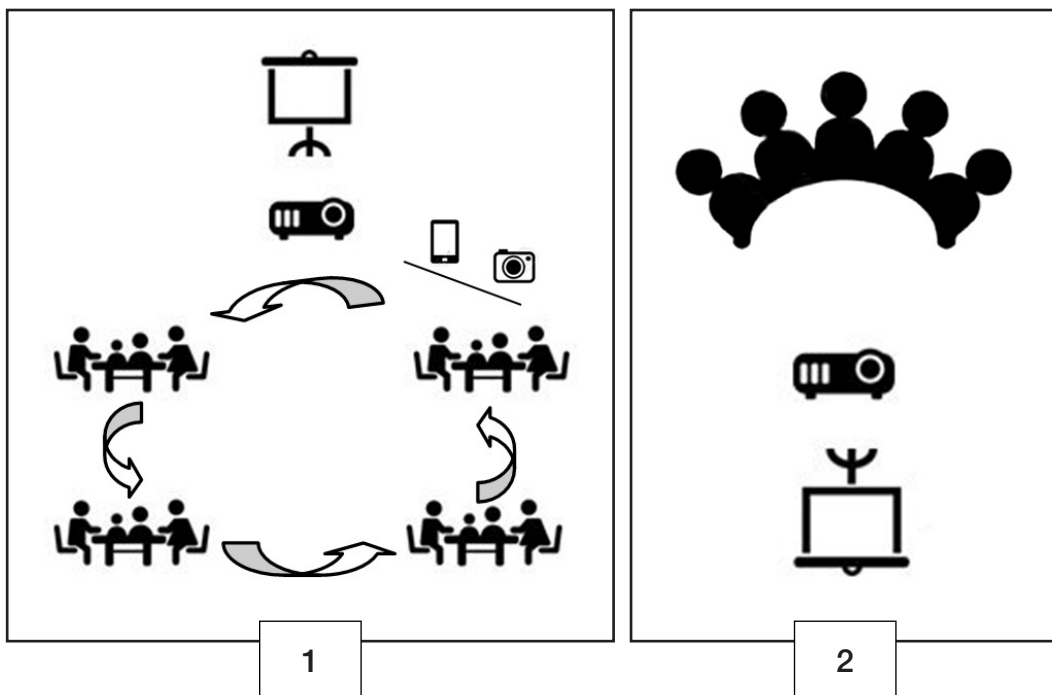
Assetjament escolar, estereotips de gènere, violència, respecte, xarxes socials.

- 4 bolígrafs o llapis (1 per cada grup).
- 12 sobres estàndard grandària carta.

*Opcional.

Espai

L'activitat es realitzarà preferiblement en una sala diàfana en la qual es puguin crear quatre espais de treball diferents. Cada espai facilitarà el treball del grup mitjançant una única taula amb cadires al voltant o bé diverses taules juntes amb les cadires al voltant. En el cas de no disposar de taula es facilitarà una superfície de suport per a escriure per a cada grup/zona. Per a la posada en comú tots els participants es disposaran en semicercle.

Propostes d'organització de l'espai durant les dinàmiques (1) i la posada en comú (2).

Objectius generals

Cadascuna de les dinàmiques de grup aborda qüestions relatives a la identitat: què mostrem i què amaguem quant a preservar allò més íntim i a l'acte de confessió; el poder de les imatges i el seu tractament en les diferents tipologies de retrats, i la presència de la violència i la seua invisibilització social.

Així:

- S'afavorirà la presa de consciència i la sensibilització respecte a les relacions desiguals entre dones i homes, presents en la nostra societat i la seua transformació.
- S'abordarà com identificar i on trobar recursos davant de la violència entre iguals a l'escola.
- Es contribuirà a la sensibilització i normalització de la diversitat sexual en el nostre context quotidià.
- Es treballarà amb qüestions relatives a la imatge, els estereotips, la seua influència en els mitjans de comunicació de masses i les seues conseqüències.
- S'assenyalaran els encasellaments i judicis de valor que fem de les persones basant-nos en les aparences.

Objectius pedagògics

- Potenciar el valor educatiu de l'art contemporani.
- Complementar continguts curriculars d'ESO, Batxillerat i estudis superiors mitjançant tècniques grupals i lúdiques.
- Incentivar les capacitats d'anàlisi i crítica de diferents fonts d'informació.
- Estimular l'ús responsable de les tecnologies de la comunicació com a eines de treball i intercanvi d'idees.

Metodologia

La sessió consta de dues parts:

- La primera està composta per quatre dinàmiques que es realitzaran de forma simultània. El grup general haurà d'estar dividit en quatre

subgrups que aniran alternant-se en cadascuna de les dinàmiques i zones. És important que cada dinàmica tinga el mateix temps limitat, perquè la rotació siga dinàmica i no queden grups esperant continuar amb la següent activitat.

- La segona part està dedicada a una posada en comú de les experiències adquirides en cada dinàmica i donarà lloc a una reflexió i debat grupal. Els quatre grups s'uneixen en un únic grup disposat en cercle.

Temporització

Sessió	
10'	
	Presentació de la guia, explicació del funcionament de les dinàmiques i introducció als conceptes fonamentals que s'hi tractaran en elles.
60'	
	Dinàmiques.
	n.1 - <i>Jocs de missatges</i> 15'
	n.2 - <i>Violències subjectives</i> 15'
	n.3 - <i>A la manera de...</i> 15'
	n.4 - <i>T'emboliques?</i> 15'
40'	
	Posada en comú i debat.

Recomanacions metodològiques

La persona encarregada de dirigir els continguts de la guia haurà d'assumir les funcions de dinamització i mediació tot procurant assolir un equilibri que cerque aconseguir un espai confortable i de llibertat alhora que mantinga l'interés dels grups en les dinàmiques a realitzar.

IMATGES DE LES DINÀMIQUES

Les imatges amb les quals es treballa són obres de l'artista britànica Gillian Wearing i del món de la publicitat.

Oferim a continuació una breu introducció a l'obra de l'artista, ja que conèixer-la permetrà una interpretació de les seues imatges molt més enriquidora.

Gillian Wearing (Birmingham, 1963) és una artista conceptual de reconegut prestigi internacional. La seua obra forma part de les principals col·leccions públiques i privades. Ha exposat en museus tan propers a nosaltres com l'IVAM Institut Valencià d'Art Modern, i tan emblemàtics com la Whitechapel Gallery (Londres) o la Statens Museum for Kunst (Copenhaguen). Entre els premis rebuts, cal destacar el prestigiós Premi Turner, rebut en 1997.

Va començar la seua carrera en l'anomenat grup dels Joves Artistes Britànics (YBAs, Young British Artists), que es van donar a conèixer a partir de 1988 per mitjà d'exposicions col·lectives en espais abandonats. En aquest grup hi havia artistes com Damien Hirst, Tracy Emin, Sam Taylor-Wood, Gary Hume, Sarah Lucas, artistes que tenen en l'actualitat un gran reconeixement per part de la crítica i del col·leccionisme d'art.

En general, les seues obres aparenten ser d'una factura molt simple, però si ens hi detenim podrem observar la diversitat i complexitat dels temes que planteja.

Sempre tracte de cercar maneres de saber noves coses sobre la gent, i al llarg del procés descobrisc més sobre mi mateixa. Gillian Wearing

Per a Gillian Wearing el desenvolupament del procés creatiu té un especial protagonisme en el procés de producció, i adquireix fins i tot qualitats performatives i d'autoconeixement. Així, l'objecte com a obra d'art deixa de ser un element sacralitzat i passa a ser un ressort per a interaccionar amb el públic.

La seua obra es mou entre el documentalisme, la microsociologia i la psicologia. Treballa amb xicotets grups per descobrir significats simbòlics que impregnen les nostres conductes i identitats. Però no s'ha de perdre

de vista que allò que aparentment són extractes de la realitat estan dramatitzats (encara que siguin persones reals, hi ha una preparació prèvia i una intencionalitat en la seua presentació) i manipulats.

Gillian Wearing utilitza la confessió com a recurs per a obtenir experiències difícils d'explicar. En la seua obra els actors no són professionals, sinó persones sense formació en la matèria que no tenen experiència professional, sinó experiències ignominioses que probablement mai no han verbalitzat abans.

Per aquest motiu, formen part de les narracions de l'obra de Wearing l'assetjament escolar, els abusos sexuals, l'alcoholisme, la violència física i psíquica, i totes les pors generades a partir d'aquestes experiències.

El que la gent projecta com a màscara humana és evidentment diferent al que succeeix en el seu interior. Sempre hi ha una disparitat i açò és el que m'interessa. Gillian Wearing

Més informació sobre l'artista:

<https://www.youtube.com/watch?v=cfOau375jv0>
<https://youtu.be/36WUgFMDY-M>
<https://vimeo.com/152944969>

Les obres amb les quals treballarem són:

- 1- *Signs that say what you want them to say and not Signs that say what someone else wants you to say.*
- 2- *Self Portrait as My Father Brian Wearing.*

1. Signs that say what you want them to say and not Signs that say what someone else wants you to say.

(Cartells que diuen el que tu vols que diguen i no cartells que diguen el que els altres volen que digues).

Sèrie de fotografies.

Aquesta sèrie és una de les primeres que va tenir gran repercussió en la seua carrera artística. L'obra va consistir a acostar-se a persones al carrer, convidar-les a escriure alguna cosa a manera de confessió en un paper i després ser fotografiades. El resultat és sorprenent, ja que els missatges que va escriure la gent no s'adiuen amb la seua imatge o rol assumit. Una parella que sent que el món es mou cap a la pau o una jove que confessa odiar aquest món són exemples del que parlem. Les fotografies es van fer en espais públics, eren persones que hi transitaven i que van compartir sentiments íntims i privats, conscients de saber que tornarien a ser públics posteriorment.

La sèrie està formada per més de sis-centes fotografies, que conformen un material que permet l'estudi microsociològic i el documentalisme.

2. Self Portrait as My Father Brian Wearing

(Autoretrat com el meu pare, Brian Wearing).

Fotografia.

Gillian Wearing ha creat una sèrie d'autoretrats recreant son pare (com ara el que incloem), sa mare, el seu oncle, la seua àvia, i a si mateixa amb diferents edats. Per això, va encomanar la realització de màscares a partir de fotografies que resulten molt reals, màscares que a través dels forats només deixen

veure la mirada, els ulls de la persona que la porta, l'artista. Per a Wearing portar aquesta pell de silicona és tot un acte performatiu, ja que assumeix el paper del familiar representat (com aquest que s'hi mostra) intentant representar el seu familiar de la manera més pròxima a la realitat possible.

En aquesta obra es treballa la identitat, entesa com un concepte complex amb múltiples cares: què mostrem i com ens veuen els altres; què volem mostrar/amagar i què perceben els altres que queda fora del nostre control.

	conegut per tu mateix	no conegut per tu mateix
conegut pels altres	<p>ÀREA LLIURE O PÚBLICA Reflecteix el que sé de mi mateix i ho mostre sense problemes als altres. És la nostra imatge pública.</p>	<p>ÀREA CEGA Reflecteix els aspectes que em costa acceptar però que els altres sí que noten: pors, frustracions, inseguretat. En aquesta zona actuen amb gran virulència els nostres mecanismes de defensa.</p>
no conegut pels altres	<p>ÀREA OCULTA SECRETA Reflecteix el que sé que sóc però amague als ulls dels altres. És l'àrea conscientment tancada a les altres persones.</p>	<p>ÀREA DESCONEGUDA/ SUBCONSCIENT Alguns estudiosos del tema anomenen aquesta part "el potencial". Reflecteix la part de mi mateix que ni jo ni els altres percebem.</p>

DINÀMICA 1

Joc de missatges

Aquesta dinàmica està basada en l'obra *Signs that say what you want them to say and not Sign that say what someone else wants to say*, 1992-1993 (pàg.10). Recorrent a les confessions, utilitza com a estratègia una comunicació directa basada en cartells amb missatges directes que no deixen de sorprendre l'espectador. Per a Gillian Wearing aquestes xicotetes confidències suposen un valuós material de treball amb el qual entendre i proposar una narració al voltant del comportament humà.

12

Materials i preparació de la dinàmica

- Imprimir la fitxa didàctica [pàg. 25](#) (1 còpia per grup) i l'arxiu *Joc de missatges* [pàg. 26-27](#) (1 còpia per grup).
- Introduir cada imatge de l'arxiu *Joc de missatges* (pàgs. 26-27) dins d'una funda/bossa de plàstic de grandària A4.
- 1 tisoires.
- 1 rotllo de cinta adhesiva.
- 1 full en blanc.
- 1 bolígraf per grup.

Què troben els participants quan arriben a l'espai de treball número 1?

Una taula amb cadires disposades de manera que es puguin veure tots. Sobre la taula 2 imatges, 1 full, 1 tissors, 1 bolígraf i 1 rotllo de cinta adhesiva.

Desenvolupament

Es proposen 2 obres de la sèrie *Signs that say what you want them to say and not Sign that say what someone else wants to say* (informació sobre l'obra en la pàg. 10) amb els missatges esborrats. Els participants hauran d'imaginar què és el que els personatges han escrit. No es tracta d'un joc d'endevinalles, sinó de trencar amb idees que responen a estereotips creats. En funció del nivell de participació del grup, es podrà proposar també que les persones participants generen el seu propi cartell personal i en facen una foto.

Objectius específics

- Diferenciar les tipologies de retrats. En aquest cas estem davant d'un joc de desenmascarament, mentre que en la dinàmica *A la manera de...* es tractarà de la col·locació d'una màscara. Cadascuna de les imatges amb les quals es treballarà servirà com a pretext per a deixar veure alguna cosa íntima que quotidianament preferim no mostrar als altres.
- Mitjançant l'associació d'un text a una imatge, reflexionar sobre com veiem els altres, què ens mostren i què ens amaguen (Finestra de Johari, pàg. 11).

DINÀMICA 2

A la manera de...

L'obra de Gillian Wearing mostra les diferents personalitats que podem projectar les persones, i la difícil dualitat que hi ha entre el bé i el mal. *Self Portrait as My...* (informació sobre l'obra en la pàg. 11) és una sèrie de fotografies en les quals l'artista es retrata amb la màscara d'un membre de la seua família; es tracta d'un exercici de sentir, de mostrar-se i d'entendre la personalitat de l'altre renunciant en major i menor mesura al "jo".

Així, la dinàmica parteix de la realització de dos retrats fotogràfics de dos personatges a escollir entre deu opcions. La selecció ha de respondre al fet que l'un siga triat per ser algú que representa valors positius i l'altre per actituds o comportaments rebutjats socialment.

Materials i preparació de la dinàmica

- Imprimir l'arxiu *A la manera de...* [pàg. 29-34](#), material que posa a disposició el/la monitor/a per començar la dinàmica (1 única còpia) i, [pàg. 28](#), la fitxa didàctica per als participants (1 còpia per grup).
- Retallar l'arxiu *A la manera de...* [pàg. 29-34](#) i seguint les instruccions.
- Apegar imatges dels personatges retallats abans en 12 sobres de carta estàndard. Una imatge per sobre. Introduir en el sobre el text corresponent.
- Crear un espai reservat amb un paravent, una tela o una paret* en què es visionen les fotografies.
- 1 càmera fotogràfica.

*Opcional.

L'arxiu *A la manera de...* conté imatges i textos. Les fitxes no s'han d'imprimir per les dues cares, ja que s'han de retallar seguint les indicacions i utilitzar-les independentment.

És important que totes les imatges siguin visibles i proporcionar el text que explica qui és el personatge en qüestió en un segon moment (obrint el sobre i traient el text).

Què troben els participants quan arriben a l'espai de treball número 2?

Una taula amb cadires disposades de manera que es puguin veure entre ells. Al centre de la taula estaran disposats els 12 sobres amb la imatge d'un personatge apegada, 1 fitxa didàctica per grup, un bolígraf i la càmera fotogràfica.

Prop de la taula, un paravent.

Desenvolupament

Pas 1

- Decidir en grup quin personatge seleccionen com a “heroi/heroïna” i quin com a “antiheroi/antiheroïna” per a representar i retratar, i argumentar l’elecció.

Per a això se’ls consultarà si els coneixen, ja que alguns dels personatges destaquen per la seua professió i no són massa coneguts en el món mediàtic.

- Divisió de tasques:
  - 1 persona com a model que representarà els dos personatges seleccionats.
  - 1 o 2 persones que faran les fotografies i dirigiran la model per a aconseguir els gestos i les actituds acordades amb el que es vulga destacar del personatge.
  - La resta de membres del grup redactarà un secret o confessió fictícia que aquest personatge podria explicar-nos.

Pas 2

- Produir la escena o escenes i fotografiar-les. Imprimir les 2 fotografies. Les fotografies podran col·locar-se posteriorment en l’aula, perquè puguen ser vistes per tots.

Pas 3

- Imaginar i redactar una confessió o secret que cadascun dels personatges seleccionats podria fer públic.
- Triar un/a heroi/heroïna i un/a antiheroi/antiheroïna.

Exemples proposats:

Amy Winhouse

Leo Messi

Conchita Wurst

Abraham Mateo

Pequeño Nicolás

Rafa Mora

Jeff Koons

Malala Yousafzai

Mark Elliot Zuckerberg

Lucía Etxebarria

Josep Peñuelas Reixach

Mercedes Milá

Objectius específics

- Identificar els vincles que s'estableixen entre certs valors socials i estereotips socials (edat, gènere/sexe, classe social, nivell formatiu, procedència geogràfica, etc.).
- Analitzar la influència dels mitjans de comunicació en la normalització d'estereotips, comportaments i nous valors.
- Entendre com els recursos del llenguatge visual poden articular la nostra concepció del món i la manera en què ens sentim i ens relacionem.

DINÀMICA 3

Violències subjectives

L'obra de Gillian Wearing aborda la violència de diferents formes, mitjançant confessions o mitjançant l'ambigüitat d'imatges, com ara alguns dels seus retrats. La violència és un dels temes més recurrents, tant en l'art actual com al llarg de la història de l'art. En

ocasions es mostra per a la seua denúncia, però la seua representació ha portat a una estetització, a crear una bellesa que invisibilitza la violència que conté. El mitjà que més ha desenvolupat aquest vessant ha sigut la publicitat, que utilitza sovint composicions i estratègies pròpies de la pintura per a introduir-les en el nostre context més quotidià.

L'obra de Wearing ens mostra la violència com a confessió per part de les seues víctimes, incidirem en aquesta dinàmica en parlar dels recursos als quals podem recórrer en cas d'identificar casos de violència.

Materials i preparació de la dinàmica

- Imprimir la fitxa didàctica, [pàg. 35-37](#) (1 còpia per grup).
- Descarregar l'arxiu digital [Violències subjectives](#).
- *Tablet/IPAD*, ordinador o suports similars en els quals poder visualitzar imatges i vídeos en grup.
- 1 bolígraf per grup.

*Opcional.

Què troben els participants quan arriben a l'espai de treball número 3?

Una taula amb cadires disposades de manera que puguem veure's tots. En un lloc visible i accessible per tots hi haurà una *tablet* o similar, una fitxa didàctica i un bolígraf per grup.

Desenvolupament

En una *tablet* o similar, es proposa una sèrie d'imatges i vídeos publicitaris en els quals es manifesten diferents tipus de violència. Algunes van ser motiu d'escàndol, d'altres van rebre queixes o van ser denunciades, i fins i tot retirades del canal de difusió per al qual van ser creades. I, finalment, d'altres les hem pogudes veure al llarg de la promoció sense que provocaren cap revolada.

El grup haurà de reflexionar sobre quines es creà polèmica i per quina raó.

Objectius específics

- Sensibilitzar sobre la banalització i l'ús de la violència com a element estètic en l'àmbit de la moda, la publicitat, el cinema, etc.
- Assenyalar els canvis de concepte de violència i la seua tolerància en diferents moments de la història recent.
- Identificar les diferents formes de violència que ens envolten en els nostres contextos habituals i ser coneixedors que la seua reflexió i anàlisi és un tema que interessa diferents disciplines, com ara la filosofia, l'art, l'educació, la psicologia...

DINÀMICA 4

T'emboliques?

En l'obra de Gillian Wearing es fan palesos conflictes que sorgeixen com a conseqüència de la nostra interacció personal en el context social, i també de l'adopció de models i estereotips establits, alguns fruit del poder dels *mass media* en la nostra societat. Seguint amb l'estratègia de recerca artística establida per Wearing, utilitzem la confessió com a mètode per a conèixer i donar a conèixer els diferents usos i hàbits d'aquestes eines conscients. Les xarxes socials s'han convertit en un dels àmbits de relació interpersonal més importants en la societat contemporània, i aquestes eines de comunicació i contacte personal sovint reflecteixen models de comportament estereotipats, de tant en tant els distorsionen i en altres moments se'n desenvolupen de nous.

M'IMPORTA Guia didàctica

DINÀMICA 4 T'emboliques?

Ens interessa la teua opinió i experiència

Les xarxes socials s'han convertit en un dels àmbits de relació interpersonal més importants en la societat contemporània i que aquestes eines de comunicació i contacte personal sovint reflecteixen models de comportament estereotipats, en algunes ocasions els distorsionen i en altres també estan desenvolupant-ne d'altres nous.

Dona
 Home
 Altre

Edat: _____

Tens un perfil propi en alguna xarxa social? sí no n/c

Tens una foto que et permet identificar-te? sí no n/c

Quin tipus d'usuari eres?

usuari intensiu (amb freqüència >3 vegades setmana)
 usuari ocasional (en ocasions 1-3 vegades setmana)
 no usuari (rars vegades i mai <1 vegada setmana)

Quin tipus d'informació o dades comparteixes en les teues xarxes? Marca les 3 principals.

fotos personals .....
 notícies d'actualitat .....
 opinions personals .....
 assistència a esdeveniments .....
 valoració de productes .....
 música .....
 literatura .....
 cinema .....
 jocs .....
 treball .....
 xarxes .....
 uns altres: .....

Segueixes a un personatge famós o marcat? sí no n/c

Anota algun: _____

Has afegit alguna vegada gent a la teua llista d'amics /contactes que no coneixes cara a cara? sí no n/c

Has compartit dades, històries/secrets personals, etc. amb aquestes persones que no coneixes cara a cara? sí no n/c

Alguna vegada has quedat cara a cara amb una persona que has contactat en internet i que abans no coneixies? sí no n/c

Has perdut alguna amistat que ja mantenies per algun conflicte en les xarxes socials en el qual has participat? sí no n/c

En alguna ocasió has canviat en les xarxes socials aspectes de la teua identitat real (edat, professió, identitat sexual, etc.)? sí no n/c

Materials i preparació de la dinàmica

- Imprimir l'arxiu *T'emboliques?* [pàg. 38](#) (1 còpia per participant), i [pàg. 39](#) (1 còpia per grup).
- 1 bolígraf per participant.

Què troben els participants quan arriben a l'espai de treball número 4?

Una taula amb cadires disposades de manera que es puguin veure tots. Sobre la taula, una còpia de l'arxiu *T'emboliques?* [pàg. 38](#) i un bolígraf per a cadascun dels participants.

Desenvolupament

La present dinàmica es desenvolupa a partir d'una breu enquesta sobre la utilització de les xarxes socials. Cada participant podrà emplenar-la d'una manera individual i anònima de manera que servisca, d'una banda com a invitació a la reflexió personal/grupal, sobre la utilització que fem de les xarxes socials, i d'una altra, per a recollir una mostra vivencial d'aquests comportaments i opinions, que difondrem amb els resultats del conjunt de sessions.

La dinàmica es completa amb el comentari de diverses cites d'artistes i personalitats referides a la influència de les xarxes socials en la nostra manera de relacionar-nos i la seua relació amb la construcció de la identitat.

Facilem l'[Estudi anual de xarxes socials de Gener de 2016](#) realitzat per IAB (Interactive Advertising Bureau), com a material de suport en la posada en comú.

Objectius específics

- Fer-los sentir participants d'una visió global respecte a la utilització de les xarxes socials, mitjançant l'opinió i l'experiència personal.
- Analitzar la utilització de la privadesa i de la intimitat que es fa en les xarxes socials.
- Comparar les diferents màscares i els *alter egos* que es creen en les xarxes socials.
- Analitzar els diferents models i valors socials entre els joves.

POSADA EN COMÚ I DEBAT

22

Materials i preparació de la posada en comú i debat

- Projector i ordinador per a mostrar la presentació*.

Una vegada finalitzat el temps dedicat a les dinàmiques es donarà pas a una posada en comú, per part de tots els subgrups, de les experiències que han assolit. D'aquesta manera es posaran en relació les activitats desenvolupades, s'intercanviaran opinions i es dedicarà temps a la reflexió, amb l'objectiu de treballar transversalment els objectius pedagògics següents:

- Reforçar l'oratòria, l'expressió oral i el fet de parlar en públic, perdent la por escènica i aprenent a dominar el llenguatge verbal i gestual.
- Fer ús de la dialèctica, utilitzant l'argumentació -amb dades, proves i evidències-, la refutació i el raonament per defensar idees, sense atacar en cap cas l'adversari en la seua faceta personal.
- Desenvolupar el pensament crític: els participants es qüestionen i descobreixen els pros i contres de cada posició.
- Fomentar la tolerància i el respecte: els alumnes entenen els arguments a favor i en contra, es posen en el paper de l'adversari.

DINÀMICA 1 Joc de missatges

Signs that say what you want them to say and not Signs that say what someone else wants you to say és una sèrie iniciada per Gillian Wearing en la dècada dels noranta. L'artista convidava transeünts a retratar-se amb el missatge personal que desitjaren transmetre.

Les imatges que veureu a continuació pertanyen a aquesta mateixa sèrie, però ara els missatges han desaparegut. Heu d'imaginar què podrien haver escrit les persones que veieu en les fotos.

25

1

2

1

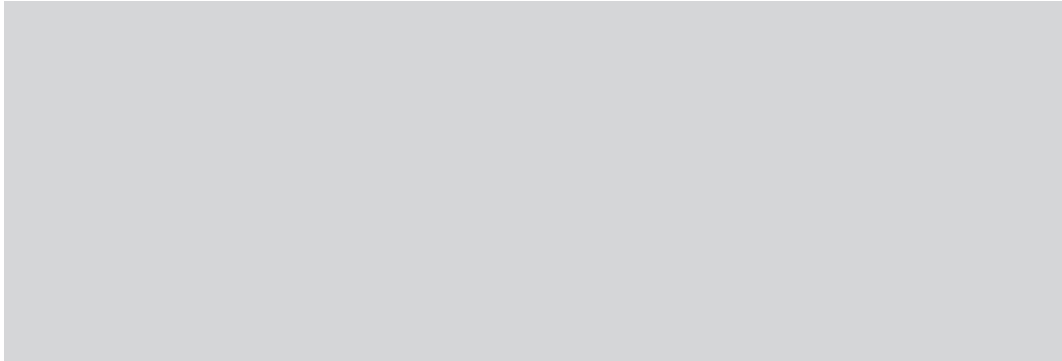

DINÀMICA 2 A la manera de...

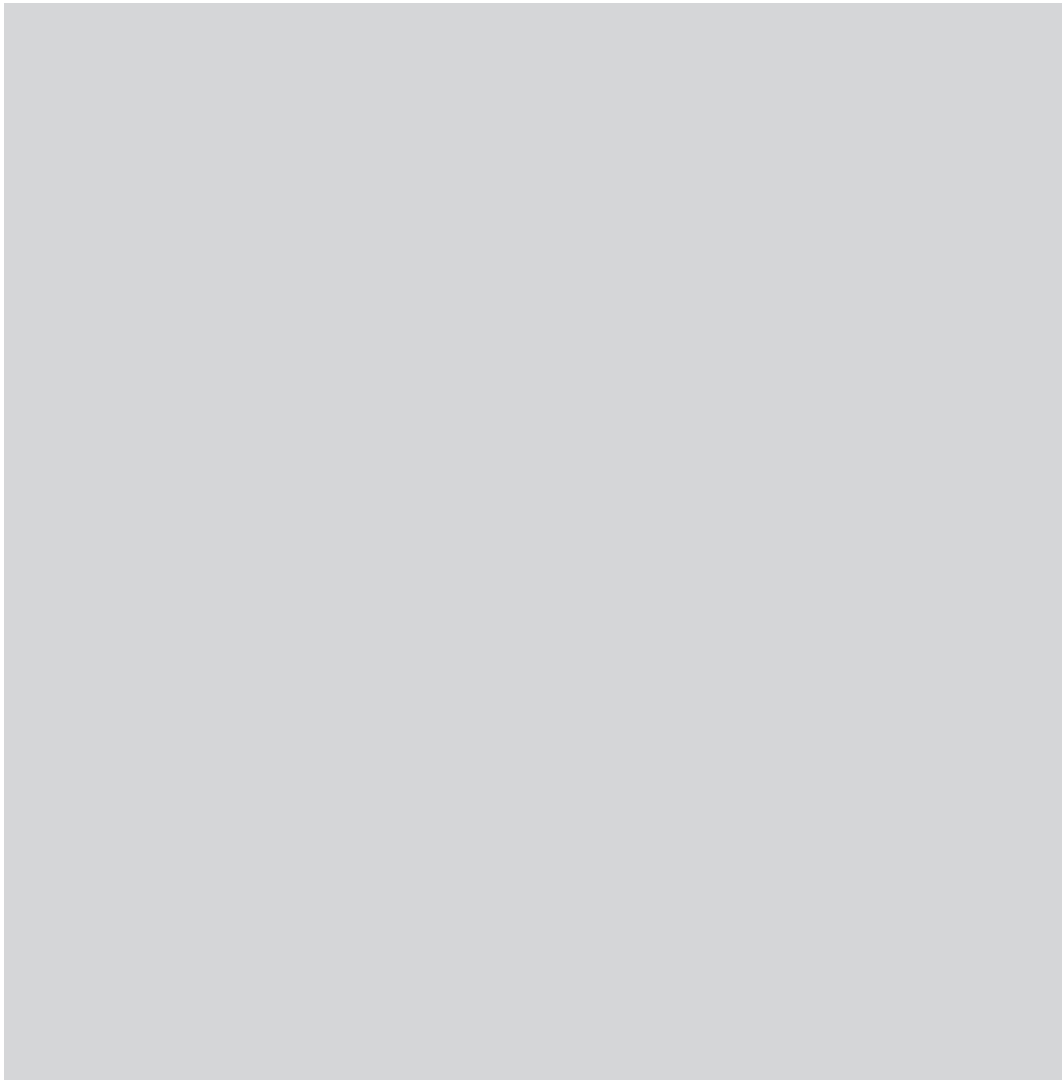
Quin personatge heu triat?

Quins trets de la personalitat del personatge us semblen més interessants?

Quina confessió penses que podria fer-nos aquest personatge?

A la manera de...

Màscares i
identitats virtuals

Amy Winehouse

Amy Winehouse (Londres, 1983-2011) va ser una cantant i compositora britànica, destacada per les seues barreges de gèneres musicals diversos.

Amb el seu segon àlbum, *Back to black*, va aconseguir sis nominacions als Premis Grammy i en va guanyar cinc. Aquest fet la va conduir a obtenir el rècord de ser la primera dona a guanyar la major quantitat de reconeixements en una sola nit i també de ser la primera artista britànica guanyadora de cinc grammys. Això, al seu torn, va provocar que es posàs a la mira dels mitjans de comunicació, que s'involucraren en la seua agitada vida personal.

Al febrer de 2007, va guanyar el BRIT Award com a Millor Artista Britànica, el World Music Award i tres premis Ivor Novella, entre d'altres prestigiosos reconeixements. Winehouse va ser considerada una influència detonadora en l'ascens de la popularitat de dones dedicades a la música i de la música soul. El seu estil distintiu, els seus tatuatges i el seu pentinat Beehive la van convertir en motiu d'inspiració per a dissenyadors de moda. D'altra banda, els constants problemes legals, l'addicció a les drogues i a l'alcohol, i les complicacions mèdiques derivades del seu comportament autodestructiu van ser motiu de nombrosos titulars.

Va ser trobada morta al seu apartament als 27 anys d'edat, després de patir un col·lapse per síndrome d'abstinència. Aquesta circumstància es va revelar mesos després de la seua mort, que al principi es va associar a múltiples addiccions. El seu àlbum *Back to Black* es va convertir en el segon àlbum més venut del segle XXI del Regne Unit.

A la manera de...

Màscares i
identitats virtuals

Conchita Wurst

Conchita Wurst (Àustria, 1988) va tornar, el 2014, a Àustria el triomf en el festival d'Eurovisió 48 anys després de la seua última victòria. Les previsions ja apuntaven que seria la reina de la nit i, amb una impecable actuació, l'artista va desplegar les ales com l'au fènix de la seua cançó per conquerir els més de 170 milions d'espectadors que van veure la gala.

El seu nom real és Thomas Neuwirth, però des de l'any 2011 puja als escenaris vestit de dona i amb una frondosa barba, la qual cosa considera una declaració de la tolerància i acceptació, perquè no es tracta d'aparences, diu, sinó de l'ésser humà. Ja abans de presentar-se davant del món en el Festival d'Eurovisió, era un fenomen mediàtic al seu país, Àustria.

Conchita Wurst (traduït, 'Conchita Salsitxa') va ser escollida per l'ORF, la televisió pública del país, per a representar Àustria en el famós certamen musical europeu. Wurst va aconseguir, amb la victòria, un somni que perseguia des de feia molt de temps i que finalment ha aconseguit.

A la manera de...

Leo Messi (Argentina, 1987) és un futbolista argentí nacionalitzat espanyol. Joga de davanter en el FC Barcelona de la Primera Divisió d'Espanya i en la Selecció Argentina.

Des de 2009, en què va rebre el premi al Millor Jugador del Món de la FIFA i la Pilota d'Or, està considerat per diversos organismes esportius, futbolistes, una gran quantitat d'exjugadors llegendaris, entrenadors, esportistes d'elit, tècnics... el millor futbolista de la història.

En 2013, el president de la FIFA també el va destacar com el millor jugador del món. A més, és el primer guanyador de la Pilota d'Or de la FIFA que, des de 2010, engloba tots dos premis, i en torna a guanyar les edicions de 2011 i 2012. Amb l'obtenció de la quarta Pilota d'Or consecutiva, Messi va aconseguir superar el rècord de Michel Platini i, al seu torn, l'obtenció del reconeixement per quarta vegada consecutiva com a millor jugador del món per la FIFA.

Messi i son pare van ser condemnats per delictes fiscals per retindre els impostos que havien d'haver pagat entre 2007 i 2009. Pel que es veu, aquests diners van ser enviats a companyies ubicades a Belize i Uruguai, responsables de vendre els drets d'imatge del futbolista a companyies com Adidas, Pepsi-Cola i Danone. La defensa de Messi argumentà que l'estrella ignorava la forma en què els seus diners estaven sent administrats. El jutge a càrrec del cas no va considerar que la seua suposada ignorància fora raó suficient per a eliminar els càrrecs en contra d'ell.

Màscares i identitats virtuals

Leo Messi

A la manera de...

Abraham Mateo (Cadis, 1998) és un cantant, compositor, ballarí i actor espanyol.

Va cantar en públic per primera vegada als 7 anys, i als 16 anys llança el seu tercer disc, *Who I Am*, gravat entre Madrid i Los Angeles. L'artista gadità té milions de fans "abrahamers" en mig món, i en aquest treball presenta un estil més madur i internacional, amb una producció de luxe i també un nou *look*. El jove prodigi ha aconseguit impressionants rècords: el seu hit *Señorita* va superar els 55 milions de reproduccions a Youtube, i té mig milió de seguidors en Twitter i gairebé 3 milions en Facebook. Ara torna disposat a superar-se a si mateix amb temes com *All the girls*.

Mateo ha gravat cançons per a pel·lícules i sèries d'animació, i ha participat com a actor en pel·lícules i sèries de televisió.

Ha explicat, en diverses entrevistes, que en política està molt perdut i que no sabia a qui votar.

Davant de la pregunta de per què ha deixat d'utilitzar gorra, ha respost que la gent canvia, madura, evoluciona... "I això és el que m'ha passat a mi. M'abellia fer un canvi radical!"

Are you Ready és el seu quart disc.

Màscares i identitats virtuals

Abraham Mateo

A la manera de...

Jeff Koons (York, Pennsilvània, 1955) és un artista nord-americà. La seua obra és destaca per la utilització del *kitsch* i la monumentalitat.

Va estudiar pintura a l'School of the Art Institute de Chicago i a l'Institute College of Art de Maryland. Va treballar com a corredor de borsa a Wall Street abans d'establir-se com artista.

Va començar a fer-se notar en la dècada dels 80 i va obrir un taller, amb 30 ajudants, conegut com *The Factory*.

Koons ha sigut potser el primer artista a utilitzar els serveis d'una agència de publicitat per promoure la seua imatge.

Per la naturalesa del seu art, Koons ha estat moltes vegades objecte de demandes legals per violació dels drets d'autor, i no sempre ha obtingut veredictes favorables a les corts judicials.

Casat el 1991 amb l'actriu pornogràfica italiana Irena Staller (Cicciolina), ambdós tingueren un fill l'any següent anomenat Ludwig. La parella es va separar i la mare va fugir a Europa, on encara viu, amb el fill dels dos, tot i que les corts nord-americanes en donaren la custòdia a Koons.

A Espanya es va fer famós el 1992, gràcies al seu gos *Puppy*, una escultura d'acer i flors de més de 12 metres d'altura, instal·lada al davant del museu Guggenheim de Bilbao.

Va treballar amb Lady Gaga el 2013, en la portada del seu disc *ARTPOP*.

Ha rebut molts premis i homenatges i està entre els artistes vius més cotitzats dels Estats Units.

Màscares i identitats virtuals

Jeff Koons

A la manera de...

Rafa Mora (Port de Sagunt, 1983) es va fer famós després de participar en el programa *Mujeres y Hombres y Viceversa*. Gràcies a la seua popularitat va començar a treballar per a la cadena Mediaset com a col·laborador de *Sálvame*, comentarista en *Mujeres y Hombres y Viceversa*, i concursant en *Supervivientes*.

El seu estat de forma física li ha servit per a ser conegut en el món del *fitness* i ha creat una pàgina web on dóna consells sobre nutrició i rutines d'exercici físic.

Actualment té un gran nombre de seguidors en Twitter i s'ha convertit en un veritable fenomen de masses que va més enllà de la seua rellevància com a personatge televisiu. Cada cap de setmana acudeix a diversos esdeveniments promocionals en empreses, discoteques o gimnasos.

Màscares i identitats virtuals

Rafa Mora

A la manera de...

Malala Yousafzai (Mingora, 1997) és una estudiant, activista i bloguera pakistanesa. Guanyadora del Premi Nobel de la Pau en 2014, amb 17 anys; és la persona més jove guardonada amb aquest premi en qualsevol categoria.

Filla de Toorpekai i Ziauddin Yousafzai, té dos germans. Parla pastún i anglés, i és coneguda pel seu activisme a favor dels drets civils, especialment dels drets de les dones, a la vall del riu Swat, on el règim talibà va prohibir que les xiquetes assistisquen a escola. A l'edat de 13 anys, Yousafzai es va fer famosa per un blog que escrivia per a la BBC sota el pseudònim Gul Makai, on explicava la seua vida sota el règim del TTP (Tehrik i Taliban Pakistan) i on animava a recuperar el control de la vall, ja que l'ocupació militar els havia obligat a viure a les zones rurals.

El 2009 el documental "Pèrdua de classes. La mort de l'educació de la dona" (dirigit per Adam Ellick i Irfan Asharaf, del New York Times), mostra Malala i son pare, Ziauddin Yousafzai, i com l'educació de les dones és difícil o impossible en aquella zona.

El 9 d'octubre de 2012 un milicià del TTP li va disparar un tret al cap, per la qual cosa va haver de ser intervinguda d'urgència. El 15 d'octubre va ser traslladada a l'hospital Queen Elisabeth de Birmingham per a continuar amb la recuperació. Després de rebre el premi Nobel de la Pau va crear una fundació al Regne Unit que porta el seu nom i que presideix.

Màscares i identitats virtuals

Malala Yousafzai

A la manera de...

Mark Elliot Zuckerberg (White Plains, 1984) és un programador, filantrop i empresari nord-americà conegut per ser el cofundador de Facebook. Per a desenvolupar la xarxa, Zuckerberg va comptar amb el suport dels seus companys d'Harvard, encapçalats per Dustin Moskovitz. Actualment és el personatge més jove que apareix en la llista anual de multimilionaris de la revista Forbes, amb una fortuna valorada en 34.200 milions de dòlars.

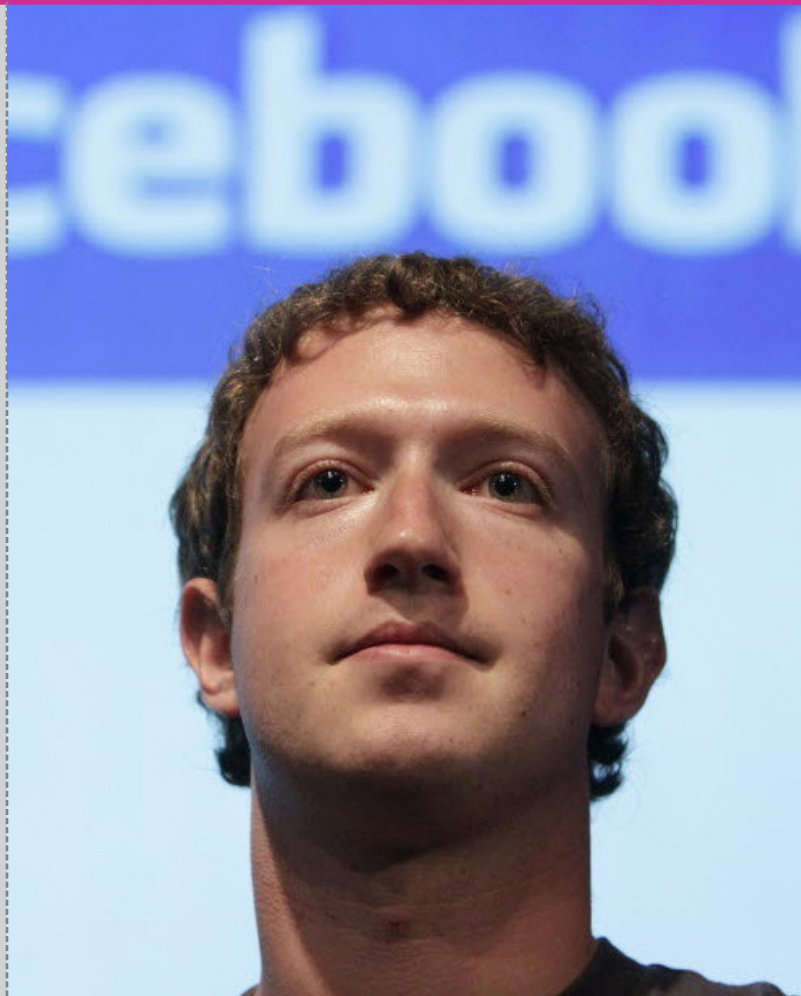
El 2010 Va ser nomenat la persona més influent de l'era de la informació per la revista *Vanity Fair* i com a Persona de l'Any per *Time*.

Va ingressar a Harvard en 2003 on va començar a desenvolupar programes com el *Coursematch*, que permetia veure la llista dels altres companys de classe, o una web en la qual es podia qualificar els universitaris, *Facemash.com*. Per això, el Departament de Serveis Informàtics de Harvard el va portar davant l'administració acusat d'haver infringit la seguretat informàtica i per violació de les polítiques de privadesa i de propietat intel·lectual.

La Universitat d'Harvard va insistir que Zuckerberg havia *hackejat* la xarxa informàtica de la universitat per a alterar imatges dels estudiants sense permís i per al seu propi benefici, cosa que era falsa. En una biografia no autoritzada, s'hi suggereix que Zuckerberg, en sentir-se rebutjat com a estudiant, va fer pública la llista completa de les imatges de les seues companyes universitàries, que va extraure del directori d'estudiants. Zuckerberg va declarar que pensava que la informació havia de ser lliure i oberta al públic. Les accions preses pel Consell Administratiu d'Harvard en aquell assumpte no es van fer públiques. En 2004 Zuckerberg va cocrear Facebook i es va absentar un any de la Universitat. Un any després va abandonar la carrera.

Màscares i identitats virtuals

Mark Elliot Zuckerberg

A la manera de...

Lucía Etxebarria (València, 1966). Filla de pares de Bermeo (Biscaia), va estudiar en un col·legi de monges valencià i posteriorment es va traslladar a Madrid, on es va llicenciar en Filologia anglesa i en Periodisme. La seua primera novel·la va ser *Amor, curiosidad, prozac y dudas* i la segona, *Beatriz y los cuerpos celestes*, amb la qual va guanyar el Premio Nadal. Ambdues, en part autobiogràfiques i feministes, sobretot la segona, que utilitza una certa simbologia inspirada en *La Divina Comèdia* de Dante Alighieri i tracta sobre una evolució sentimental bisexual. L'estructura de *Nosotras que no somos como las demás* (1999) enllaça diversos relats de personatges que es repeteixen.

El mateix any fa el guió de la pel·lícula *Sobreviviré*. En 2000 es trasllada a Escòcia per a treballar a la Universitat d'Aberdeen, on imparteix classes d'escriptura de guió i, al novembre, hi és investida doctora Honoris Causa en Lletres. El 2001 guanya el Premi Primavera de Novel·la amb *De todo lo visible y lo invisible*, i 10 anys i 6 novel·les després anuncia la seua retirada indefinida del món literari com a forma de protesta contra la pirateria.

El 16 de juliol de 2013 participa en el *reality show* de Telecinco, *Campamento de verano* per a "pagar els deutes que té amb l'Agència Tributària", i 9 dies després abandona el programa, segons ella "a causa de l'assetjament al qual estava sotmesa pels companys i davant la passivitat de la direcció del xou, que no fa res per a solucionar el problema. Més tard, participa en el debat televisiu *Sálvame DeLuxe*.

El 2013 publica dos assajos (*Liquidación por derribo* i *Tu corazón no está bien de la cabeza: cómo salí de una relación tóxica*) i dues novel·les (*Dios no tiene tiempo libre* i *Cuentos clásicos para chicas modernas*). La seua obra s'ha traduït a més de vint idiomes.

Màscares i identitats virtuals

Lucía Etxebarria

A la manera de...

Mercedes Milá (Barcelona, 1951). Va començar estudiant Filosofia i Lletres, estudis que prompte va abandonar per a cursar Periodisme, en què finalment es va graduar el 1974. La seua carrera professional va començar en el diari *El Correo de Andalucía*. Després, Milá es va dedicar durant alguns anys al periodisme esportiu. La trajectòria radiofònica d'aquesta periodista va començar amb Luis del Olmo, en el programa *A toda radio*.

Posteriorment va fitxar per Televisión Española, on va presentar el programa *Dos por dos*. En 1980, Milá torna a la ràdio, aquesta vegada per a treballar al costat d'Iñaki Gabilondo, en la Cadena SER.

El seu salt a la fama arriba amb els seus programes d'entrevistes *Buenas noches* i *De jueves a jueves*. Els va deixar per a viatjar a Londres, on va estar tres anys perfeccionant el seu anglès. Va tornar a Espanya, i a les pantalles per a TV3 i Televisión Española. Però va durar poc en la televisió pública, ja que una suculent oferta d'Antena 3 la portà a la privada, on presentà els espais *Queremos saber* i *Más que palabras*.

El ressorgir de Mercedes Milá arriba amb el *reality Gran Hermano*, l'experiment 'sociològic' que va revolucionar la societat espanyola, i totes les edicions del qual menys una ha presentat.

També ha participat en sèries de televisió.

Màscares i identitats virtuals

Mercedes Milá

A la manera de...

Josep Peñuelas Reixach (Vic, 1958) és un ecòleg català considerat un dels millors, i més citats, investigadors del món. Ha aconseguit el premi de Protecció de Medi Ambient per un treball que ha posat en evidència l'efecte de la contaminació atmosfèrica i del canvi climàtic global sobre l'estructura i el funcionament dels ecosistemes i la biosfera, especialment els terrestres.

És professor de recerca del Consell Superior de Recerques Científiques. Dirigeix la Unitat de Ecologia Global-CREAF-CSIC-UAB, situada al Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals de la Universitat Autònoma de Barcelona. Especialista en ecologia global, ecofisiologia vegetal, ecologia química, teledetecció i interaccions biosfera-atmosfera, el seu nom està inclòs en la llista *Highly Cited Researchers* de Thomson Reuters.

Els seus temes recents d'estudi són el canvi global, el canvi climàtic, la contaminació atmosfèrica, les emissions biogèniques de compostos orgànics volàtils (COV), la teledetecció, l'ecofisiologia vegetal, i el funcionament i l'estructura dels ecosistemes terrestres.

Ha dirigit nombrosos projectes subvencionats per agències científiques oficials catalanes, espanyoles i europees, i també per capital privat. És membre de l'equip editorial de diverses publicacions i ha rebut molts premis. Així mateix ha dirigit 37 tesis doctorals i 41 màsters, i ha tingut al seu càrrec 40 estudiants post-doctorals.

Màscares i identitats virtuals

Josep Peñuelas Reixach

A la manera de...

Francisco Nicolás Gómez Iglesias (Madrid, 1994), sobrenomenat per la premsa espanyola com "El pequeño Nicolas", és un estudiant espanyol de Dret, que es va fer cèlebre en ser detingut l'octubre de 2014 acusat de falsedat documental, estafa en grau de temptativa i usurpació de funcions públiques i estat civil, a més de ser imputat posteriorment per revelació de secrets, suborn improp, malversació de cabals públics i tràfic d'influències.

Algunes fonts periodístiques assenyen que el jove es va infiltrar en les altes esferes del poder polític i econòmic espanyol, i que fins i tot va arribar a afirmar que ha treballat com a col·laborador per al CNI (Centre Nacional d'Intel·ligència).

Va desfil·lar com convidat en el besamans celebrat al Palacio Real després de la proclamació de Felip VI com a rei

Segons explica en una entrevista concedida a *El Mundo*, "em van detindre perquè tenia molta informació, perquè sabia massa. El primer que van fer va ser esborrar els meus *whatsapp* amb personalitats de l'Estat i els meus *e-mails*. Però són tan roïns que no van aconseguir eliminar-ho tot. Encara tinc material en el meu poder".

Màscares i identitats virtuals

Francisco Nicolás Gómez Iglesias

DINÀMICA 3 Violències subjectives

Les imatges i els vídeos que veureu a continuació pertanyen a diferents campanyes publicitàries que hem vist recentment. Algunes van ser motiu d'escàndol, d'unes altres van rebre queixes o van ser denunciades, fins i tot van ser retirades del canal de difusió per al qual van ser creades. Algunes altres, les hem pogudes veure al llarg de la seua promoció sense que causen cap revolada.

Comenteu quines considereu que van poder ser retirades o denunciades i quines us semblen que no haurien de ferir sensibilitats.

Quin significat simbòlic penseu que transmet cadascuna de les imatges?

1_Sanex

35

2_Dolce Gabbana

3_RAE

4_Sisley

5_Media Markt

6_Qé crack

7_Ralph Lauren

8_The wrong turn

9_Solido khakis

DINÀMICA 4 T'emboliques?

Ens interessa la teua opinió i experiència

Les xarxes socials s'han convertit en un dels àmbits de relació interpersonal més importants en la societat contemporània. Aquestes eines de comunicació i contacte personal sovint reflecteixen models de comportament estereotipats, de vegades els distorsionen i també en desenvolupen altres de nous.

- Dona
- Home
- Altre

Edat: ____

Tens un perfil propi en alguna xarxa social?

sí
 no
 n/c

Tens una foto que et permet identificar-te?

sí
 no
 n/c

Quin tipus d'usuari ets?

- usuari intensiu (amb freqüència >3 vegades setmana)
- usuari ocasional (de tant en tant 1-3 vegades setmana)
- no usuari (rarament i mai <1 vegada setmana)

Quin tipus d'informació o dades comparteixes en les teues xarxes?

Marca les 3 principals.

- fotos personals .....
- notícies d'actualitat .....
- opinions personals .....
- assistència a esdeveniments .....
- valoració de productes .....
- música .....
- literatura .....
- cinema .....
- jocs .....
- treball .....
- xatejar .....
- d'altres: _____

Segueixes algun personatge famós o marca?

sí
 no
 n/c

Dis-ne algun:

_____
_____
_____

Has afegit alguna vegada gent a la teua llista d'amics /contactes que no coneixies cara a cara?

sí
 no
 n/c

Has compartit dades, històries/secrets personals, etc. amb aquestes persones que no coneixies cara a cara?

sí
 no
 n/c

Alguna vegada has quedat cara a cara amb una persona que has contactat en Internet i que abans no coneixies?

sí
 no
 n/c

Has perdut alguna amistat que ja mantenies per algun conflicte en les xarxes socials en què has participat?

sí
 no
 n/c

En alguna ocasió has canviat en les xarxes socials aspectes de la teua identitat real (edat, professió, identitat sexual, etc.)?

sí
 no
 n/c

DINÀMICA 4 T'emboliques?

Ja en el s. XIX el famós dramaturg anglés Oscar Wilde reflexionava sobre la relació entre les màscares i les identitats personals. Hui en dia molts experts en psicologia, sociologia i semiologia treballen sobre temes relacionats amb el comportament humà i les relacions personals a través de les xarxes socials.

Us deixem unes quantes opinions d'alguns investigadors socials. En quin grau coincideix o no amb el diagnòstic que fan?

L'home és menys ell mateix quan parla en nom propi. Doneu-li una màscara i et dirà la veritat.

Oscar Wilde

Malgrat estar més connectats que mai, ens interessen menys els altres i més el que pensen de nosaltres.

Tomas Chamorro

(Professor de Psicologia Empresarial.
University College London)

Fins fa poc de temps, no sabíem amb certesa si el que fèiem en Internet i en les xarxes socials tenia molt, o poc, a veure amb com érem en realitat. Ara sí que ho sabem; de fet, hem descobert que les nostres dades de Facebook (per posar un exemple) són tan bones o fins i tot millors que qualsevol test de personalitat o intel·ligència per a avaluar aquest tipus de coses.

Javier Jiménez

(Consultor, formador i divulgador en Psicologia)

Internet té hui en dia la mateixa funció catàrtica que el carnestoltes en el passat. Un es posa la màscara i després s'hi llança.

David Le Breton

(Antropòleg i sociòleg. Universitat de
Strasbourg)

Contràriament al que passa en els mitjans tradicionals, en Internet la informació sols val si és validada pel públic.

Stephane Hugon

(Doctor en Sociologia. Universitat Paris V)

Al públic poc li importa saber què és veritat i què és mentida. "Els famosos" han substituït els herois de la ficció en l'imaginari col·lectiu. Han de proporcionar un material narratiu. Llavors, mentre siga interessant la història...

Virgine Spies

(Semiòloga i conferenciant. Universitat
d'Avignon)

Per saber +

- Coll-Planas, Gerard, *Dibuixant el gènere*. Capítol 1, 2, 3, 4, vídeos:

<http://www.dibgen.com/index-ca.html>

- Molina, Ángela, *Entrevista a Gillian Wearing. Gillian Wearing: Las máscaras nos sirven para explorar la verdad*. *El País*, 26 setembre de 2015:

http://cultura.elpais.com/cultura/2015/09/26/actualidad/1443278192_981553.html

- Wearing, Gillian i Herrmann, Daniel F., *Gillian Wearing*, Ram Publications, 2012.

- Vídeo d'introducció a l'exposició *Gillian Wearing* en Whitechapel Gallery (Londres, 2012), a càrrec de Daniel F. Herrmann, comissari de l'exposició:

<https://youtu.be/qv02v3aOrC8>

- VVAA, *Modelos de actuación de la Generalitat Valenciana para el profesorado ante acoso escolar, violencia de género y maltrato infantil*:

<http://www.ceice.gva.es/web/convivencia-educacion/protocolos>

- VVAA, *Consejos de los especialistas de la Policía Nacional para evitar ciberacoso y riesgos de seguridad con el móvil en la vuelta a las aulas*:

http://www.interior.gob.es/prensa/noticias/-/asset_publisher/GHU8Ap6ztgsg/content/id/2462645

- Žižek, Slavoj, *Sobre la violencia. Seis reflexiones marginales*, Ediciones Paidós, 2009.

Anota les tres paraules o conceptes relacionats amb aquesta sèrie d'imatges de Gillian Wearing i el taller Màscara i identitats virtuals que en la teua opinió tinguen més rellevància.

1

2

3

Anota les tres paraules o conceptes relacionats amb aquesta sèrie d'imatges de Gillian Wearing i el taller Màscara i identitats virtuals que en la teua opinió tinguen major rellevància.

1

2

3

Anota les tres paraules o conceptes relacionats amb aquesta sèrie d'imatges de Gillian Wearing i el taller Màscara i identitats virtuals que en la teua opinió tinguen major rellevància.

1

2

3

M'importa

[educar en valors]

